

GAZDASÁGI
VERSENYHIVATAL

F O G Y A S Z T Ó V É D E L M I I R O D A

Ügyszám: **Vj-158/2007.**

A Gazdasági Versenyhivatal a **K. Ügyvédi Iroda** által képviselt **Folax Hitel Kft.** eljárás alá vont vállalkozás ellen fogyasztói döntések tisztességtelen befolyásolása tilalmának feltételezett megsértése miatt indult versenyfelügyeleti eljárásban meghozta az alábbi

v é g z é s t.

A Gazdasági Versenyhivatal az eljárást megszünteti.

E végzés ellen a kézhezvételtől számított 8 napon belül a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsához címzett jogorvoslati kérelemmel lehet élni. A jogorvoslati kérelem előterjesztésének e végzés foganatosítására halasztó hatálya nincs.

I n d o k o l á s

I.

A Gazdasági Versenyhivatal (a továbbiakban: GVH) a Folax Hitel Kft. (a továbbiakban: Folax) eljárás alá vont ügyfél ellen 2007. október 2-án versenyfelügyeleti eljárást indított annak kivizsgálása érdekében, hogy az eljárás alá vont ügyfél megsértette-e a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) III. fejezetét az általa közvetített hitel konstrukciókkal kapcsolatosan közzétett tájékoztatásokkal.

Eljárás alá vont tájékoztatásaival kapcsolatosan kérdésessé vált, hogy megfelelő tájékoztatást adott-e az áthidaló kölcsönök

- azonnali biztosításával (*"Áthidaló hitel azonnal!"*),
- szolgáltatása egyedülállóságával (*"Egyedülálló szolgáltatás!, "Vegye igénybe egyedülálló szolgáltatásunkat!"*),
- illetve a vállalkozás piacvezető pozíciójával (*"Hívjon mindenki, aki a piacon elérhető legjobbat szeretné kapni! Ne dőljön be az életszerűtlen ajánlatoknak! Mások többet ígérnek, mint amit tudnak, mi többet tudunk, mint amit ígérünk!"*)

kapcsolatosan.

Mivel az áruhitel termékre vonatkozó információ több formában is elérhető/elérhető volt a fogyasztók számára, a vizsgálat kiterjedt eljárás alá vont ügynöki tevékenysége megkezdésétől folytatott teljes tájékoztatási gyakorlatára.

II.

A Tpvt. III. fejezete tartalmazza a fogyasztóvédelmi célú versenyjogi normákat.

A Tpvt. 8. §-ának (1) bekezdése alapján tilos a gazdasági versenyben a fogyasztókat megtéveszteni.

Ugyanezen szakasz (2) bekezdésének értelmében a fogyasztók megtévesztésének minősül különösen, ha az áru ára, lényeges tulajdonsága - így különösen összetétele, használata, az egészségre és a környezetre gyakorolt hatása, valamint kezelése, továbbá az áru eredete, származási helye, beszerzési forrása vagy módja - tekintetében valótlan tényt vagy valós tényt megtévesztésre alkalmas módon állítanak, az árut megtévesztésre alkalmas árjelzővel látják el, vagy az áru lényeges tulajdonságairól bármilyen más, megtévesztésre alkalmas tájékoztatást adnak; elhallgatják azt, hogy az áru nem felel meg a jogszabályi előírásoknak vagy az áruval szemben támasztott szokásos követelményeknek, továbbá, hogy annak felhasználása a szokásostól lényegesen eltérő feltételek megvalósítását igényli; az áru értékesítésével, forgalmazásával összefüggő, a fogyasztó döntését befolyásoló körülményekről - így különösen a forgalmazási módról, a fizetési feltételekről, a kapcsolódó ajándékokról, az engedményekről, a nyerési esélyről - megtévesztésre alkalmas tájékoztatást adnak; különösen előnyös vásárlás hamis látszatát keltik.

A Tpvt. 9. §-a alapján a használt kifejezéseknek a mindennapi életben, illetőleg a szakmában elfogadott általános jelentése az irányadó annak megállapításánál, hogy a tájékoztatás a fogyasztók megtévesztésére alkalmas-e.

A Tpvt. 10. §-a értelemben tilos a fogyasztó választási szabadságát indokolatlanul korlátozó üzleti módszerek alkalmazása. Ilyen módszernek minősül különösen, ha olyan körülményeket teremtenek, amelyek jelentősen megnehezítik az áru, illetve az ajánlat valós megítélését, más áruval vagy más ajánlattal történő tárgyszerű összehasonlítását.

III.

A pénzügyi intézmények nemcsak közvetlenül reklámozzák és értékesítik hiteleiket, hanem közvetítők segítségével is.

Alapvetően kétféle hitelközvetítői közreműködés lehetséges a hitelszerződés megkötése kapcsán.

A hitelközvetítők egyik típusa a pénzügyi intézmény javára, nevében, felelősségére és kockázatára folytatja tevékenységét, és a pénzügyi intézménnyel kötött megbízási szerződés alapján jogosult szerződést is kötni a hitelfelvevővel, aki ilyen módon nem is kerül közvetlenül kapcsolatba a hitelnyújtóval (a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Hpt.) I. fejezet 12. pont a) alpontja szerinti ügynöki tevékenység).

A másik esetben az ügynök csak elősegíti a hitelügylet létrejöttét, de az ügyfél pénzét, illetve eszközét nem kezelheti és a pénzügyi intézmény kockázatára önállóan kötelezettséget nem vállalhat (a Hpt. I. fejezet 12. pont b) alpontja szerinti ügynöki tevékenység). Az első típusba tartozó ügynök csak a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete (a továbbiakban: PSZÁF) engedélyével működhet, a második típust

pedig a pénzügyi intézmény köteles bejelenteni a PSZÁF-hoz, az együttműködési megállapodás megkötését követő 2 napon belül.

A PSZÁF nyilvántartásai alapján a Folax egyrészt pénzügyi vállalkozások, másrészt hitelintézetek Hpt. 2. számú melléklet I. fejezet 12. pont b) alpontja szerinti tevékenységet végző ügynökeként tevékenykedik 2006. februárjától.

A Folax a vizsgálat idején 4 pénzügyi intézménnyel rendelkezett megállapodással, amelyek alapján a következő termékeket közvetíti:

- Lakásvásárlási hitel
- Áthidaló hitel
- Türelmi idővel kombinált hitel
- Szabad felhasználású hitel
- Ingatlan Lízing
- Megtakarítással kombinált hitel

IV.

A vizsgálat megállapította, hogy a Folax

- 2006 júniusától elérhető honlapján¹,

- illetve a 2007 júniusában megrendelt és irodája ügyfélterében jelenleg is elérhető, a vállalkozás által szponzorált Mátra Ralihoz (2007. augusztus 11-12.) kapcsolódó szórólapokon² adott tájékoztatásokat és

- a vállalkozásnak 2006 áprilisa óta naponta jelenik meg hirdetése az Expressz hirdetési újság papír alapú és online kiadásában (az aktuális termékkínálatnak megfelelően változó tartalommal)³.

1) A www.folax.hu honlapon olvasható tájékoztatás **eljárás alá vont beadványa alapján** a mindenkor akciós ajánlatot (gyakorlatilag az alább ismertetett 3) pont szerinti hatályos sajtóhirdetést) és az egyes termékek definiálását tartalmazza, konkrét kondíciók nélkül, valamint a következő futó szlogent:

„Hitel 48 óra alatt 20 év futamidőre”.

2) A Mátra Rali szórólapján az alábbi állítások szerepelnek:

„20 év futamidejű hitel 6 napon belül!

Ne fussa a felesleges köröket! A végén úgy is mi fogunk hitelt szerezni Önnek! Csak egy tulajdoni lap és egy személyi igazolvány szükséges!

- *Hitelezőleg banki háttérrel, 48 órán belül bármilyen sürgős probléma összegének (magánhitel, végrehajtás, közüzemi díj tartozás ... stb.) azonnali kifizetésére.*

¹ Vj-158/2007/002. számú irat 6-12. mellékletei

² Vj-158/2007/002. számú irat 14-15. mellékletei

³ Vj-158/2007/002. számú irat 13. melléklete

- *Jelzáloghitel értékbecslési és közjegyzői macera nélkül!*
- *Szabadfelhasználású jelzáloghitel akár az érték 90%-áig.*
- *Kockázatmentes hiteligénylés! Az előzetes költségeket mi fizetjük Ön helyett!*

Bar lista, APEH végrehajtás nem akadály!

A mobilszámok hívhatóak munkaidő után és hétvégén is! Hívjon most!"

3) Az eljárás alá vont beadványában az **Expressz** hirdetési lapban (és ezzel párhuzamosan a honlapján) megjelent hirdetéseinek⁴ az alábbi időtartamokon belül megjelent/következő tartalmú példányait csatolta:

3.1) 2007. márciustól május közepéig napi rendszerességgel:

„Hitel 48 órán belül banki háttérrel

Mi megtaláljuk a megoldást! Míg mások többet ígérnek, mint amit adni tudnak, mi többet adunk, mint amit ígérünk! Ne fussa a felesleges köröket! A végén úgy is mi fogunk hitelt szerezni Önnek! Csak egy tulajdoni lap és egy személyi igazolvány szükséges!

- *Hitelezőleg banki háttérrel, 48 órán belül bármilyen sürgős probléma összegének (magánhitel, végrehajtás, közüzemi díj tartozás ... stb.) azonnali kifizetésére.*
- *Jelzáloghitel értékbecslési és közjegyzői macera nélkül!*
- *Szabadfelhasználású jelzáloghitel akár az érték 90%-áig.*
- *Kockázatmentes hiteligénylés! Az előzetes költségeket mi fizetjük Ön helyett!*

A mobilszámok hívhatóak munkaidő után és hétvégén is! Hívjon most!"

3.2) 2007. május végétől június végéig:

„20 év futamidejű hitel 6 napon belül!

Ne fussa a felesleges köröket! A végén úgy is mi fogunk hitelt szerezni Önnek!

Csak egy tulajdoni lap és egy személyi igazolvány szükséges!

- *Hitelezőleg banki háttérrel, 48 órán belül bármilyen sürgős probléma összegének (magánhitel, végrehajtás, közüzemi díj tartozás ... stb.) azonnali kifizetésére.*
- *Jelzáloghitel értékbecslési és közjegyzői macera nélkül!*
- *Szabadfelhasználású jelzáloghitel akár az érték 90%-áig.*
- *Kockázatmentes hiteligénylés! Az előzetes költségeket mi fizetjük Ön helyett!*

Bar lista, APEH végrehajtás nem akadály!

A mobilszámok hívhatóak munkaidő után és hétvégén is! Hívjon most!"

3.3) 2007. júliustól augusztus elejéig:

„Akció! Folax Hitel

Egyedülálló sikergaranciával

⁴ Vj-158/2007/002. számú irat 13. melléklete

Több mint 2000 ügyfél nem tévedhet! Legyen Ön is milliomos! Minden élethelyzet megoldásában segítünk! Akár 48 órán belül megoldjuk problémáját!

- *Jelzáloghitelek A-Z-ig*
- *Végrehajtás kifizetése*
- *Hitelkiváltás*
- *Közüzemi tartozás rendezése*
- *Magánhitel visszafizetése*
- *APEH tartozás befizetése*
- *Adósság konszolidálás*
- *Válságkezelés*

20 év futamidejű hitel 6 napon belül!

Előre semmit sem kell fizetni. 100%-os sikergarancia az elindított hitelkérelmekre. Mi megteremtjük a gondtalan élet pénzügyi feltételeit. BAR lista nem akadály!

A mobilszámok hívhatóak munkaidő után és hétvégén is! Hívjon most!"

d) 2007. augusztus közepétől szeptemberig:

„Használja ki határtalan lehetőségeinket! Mi bármilyen pénzügyi gondján segítünk! Jelzáloghitelek ingatlanfedezettel akár 48 órán belül is banki háttérrel, egyedi konstrukcióban!

Ne hozzon semmit! Ne intézzen semmit! Ne fizessen előre semmit!

Csak nálunk!

- *Hitelkiváltás*
- *Magánhitelek kiváltása*
- *Végrehajtások kiváltása*
- *Adótartozások kiváltása*
- *Közüzemi tartozások rendezése*
- *Kiskorú tulajdonosok finanszírozása*
- *Bar lista nem akadály!*

A mobilszámok hívhatóak munkaidő után és hétvégén is! Hívjon most!"

Az eljárás alá vont nem csatolta az eljárás indításakor a GVH rendelkezésére álló sajtóhirdetés példányát.

4) Az előbbi bekezdésben említett tájékoztatás azonban a következő tartalommal 2007. augusztus 2-án és október 2-án is elérhető volt⁵ a Folax honlapján:

"Áthidaló hitel azonnal!

- *Japán yen alapú hitel*
- *Jelzáloghitel akár az érték 90%-áig!*

⁵ Vj-158/2007/004. és 005. számú iratok

- *Türelmi idős hitelek, akár a hitel első 5 évében!*
- *Akár 3700 Ft/hó/millió törlesztőrészlet*

Egyedülálló szolgáltatás:

Azonnali telefonos hitelbírálatt!

Kombinált hitellel kitermeljük törlesztő részleteit!

Előzetes költség nincs!

Hívjon mindenki, aki a piacon elérhető legjobbat szeretné kapni! Ne dőljön be az életszerűtlen ajánlatoknak!

Mások többet ígérek, mint amit tudnak, mi többet tudunk, mint amit ígérünk!

Bar lista, végrehajtás, magánhitel nem akadály!"

V.

A Tpv. 71/A. §-a alapján a vizsgáló a hivatalból indított versenyfelügyeleti eljárást végzéssel megszünteti, ha a vizsgálat elrendelésére okot adó, a 70. § (1) bekezdésében meghatározott körülmények nem állnak fenn, továbbá akkor, ha a vizsgálat során beszerzett bizonyítékok alapján nem állapítható meg törvénysértés, és az eljárás folytatásától sem várható eredmény.

A IV. pont szerinti tájékoztatások tekintetében a vizsgálat eredményei alapján megállapítható, hogy a vizsgálat elrendelésére okot adó, a Tpv. 70. §-ának (1) bekezdésében megállapított körülmények a vizsgált magatartással összefüggésben nem állnak fenn az alábbiak alapján.

1) A vizsgálat során ugyan kérdésként felmerült és vitás lehet, hogy

- a 48 órán belüli ügyintézés mennyiben jelent "azonnali" hitelnyújtást;
- az "egyedülálló"-ságra vonatkozó összehasonlítás megalapozott-e, mivel számos versenytárs nyújt hasonló vagy azonos jellegű szolgáltatásokat, valamint
- eljárás alá vont ténylegesen a „piacon elérhető legjobb konstrukció”-t közvetíti-e a fogyasztó részére, tekintettel arra, hogy csak csekély számú banki partnerrel állnak kapcsolatban, illetve a nem partner intézmények termékeinek a kiközvetítése elenyésző.

Ezenkívül az állítás azt az üzenetet sugallhatja az ügyfelek felé (például azzal a szlogennel megerősítve, hogy „*mások többet ígérek, mint amit adni tudnak, mi többet adunk, mint amit ígérünk*”), hogy a legkedvezőbb közvetítői szolgáltatásról van szó, ennek valósága pedig szintén kérdéses lehet.

A tájékoztatások megtévesztő hatását erősíti a célcsoport fogyasztóinak természete: pénzügyi problémákkal küszködő személyek, akik esetében a pénzügyi finanszírozás megoldása nehézkes, részben a már korlátozottabb anyagi lehetőségeik, részben a piaci kínálatok áttekintése okozhat nehézséget (a hirdetésekben említettek alapján: korábbi tartozásokkal rendelkező személyek (hitelkiváltás részükre aktuális), BAR-listások, kiskorú ingatlan tulajdonosok).

2) Ugyanakkor

- a Folax piaci részesedése valószínűsíthetően csekély mértékű az alábbiakra tekintettel:
 - az "azonnal" elérhetőként hirdetett áthidaló kölcsönre vonatkozó szerződést a Folax 2007. évben nem kötött,
 - több további, elviekben közvetíthető konstrukciót szintén nem vettek igénybe a fogyasztók,
 - a közreműködésével létrejött - túlnyomó részt szabadfelhasználású - szerződések száma viszonylag alacsony, így a PSZÁF 2006. évi és 2007. I. félévi jelentése szerinti hitelezési állománynak is alacsony hányadát érinthette a Folax tevékenysége⁶, továbbá
 - a PSZÁF www.pszaf.hu címen elérhető nyilvános adatbázisában nyilvántartott ügynökök száma alapján nagyszámú versenytárs van jelen a piacon (pénzügyi vállalkozások ügynökei esetében 8.000, hitelintézeti ügynökök esetében több, mint 20.000 piaci szereplő).
- Figyelembe vételre kerül továbbá, hogy az érintett piacon jellemzően számos szereplő folytat egyidejűleg és ugyanazon médiumokon keresztül is kommunikációs tevékenységet (például Expressz hirdetési újság), így ennek révén eljárás alá vont tájékoztatásainak hatása valószínűsíthetően alacsonyabb mértékű.

A fentiekre tekintettel – közérdek érintettségének hiányában – a GVH a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

A jogorvoslati jogosultság a Tpvt. 71/A. §-án alapul. A jogorvoslati kérelem előterjesztése illetékmentes.

A GVH hatáskörét a Tpvt. 45. §-a, illetékességét a Tpvt. 46. §-a szabályozza, mely rendelkezések értelmében a GVH kizárólagos hatáskörrel rendelkezik minden olyan versenyfelügyeleti ügyben, mely nem tartozik bíróság (Tpvt. 86. §) hatáskörébe, illetékessége pedig az ország egész területére kiterjed.

Budapest, 2007. december 3.

⁶ Vj-158/2007/007.